

Proiect final

Programul StartFIN - Formarea personalului didactic din învățământul primar în domeniul financiar

**Instrumente de plată –
numerar, card bancar**

OPIS

Proiect didactic.....	2
Anexa 1 – Fișa de lucru 1.....	12
Anexa 2 – Fișă de lucru 2.....	14
Anexa 3 – Test de evaluare.....	20
Bibliografie.....	24

Proiect didactic

Profesor:

Unitatea școlară :

Disciplina: Educație financiară

Clasa: a IV-a

Tipul de curriculum: Curriculum la decizia școlii

Unitatea de învățare: Servicii bancare electronice

Subiectul lecției: Instrumente de plată – numerar, card bancar

Tipul lecției: dobândire de noi de cunoștințe

Competențe specifice:

- 1.2. Recunoașterea unor instrumente de plată și servicii bancare;
- 3.1. Identificarea unor mijloace și tehnici bancare utilizate în societatea de astăzi;
- 3.2. Utilizarea, în situații date, a unor mijloace și tehnici bancare.

Obiective operaționale:

- O₁ – să identifice modalități de plată a unor bunuri și servicii în societatea actuală;
- O₂ – să intuiască elementele de identificare/de siguranță ale unui card bancar;
- O₃ – să găsească soluții variate în oferirea restului în numerar la efectuarea unor plăți;
- O₄ – să compare avantajele/dezavantajele pe care le implică plata în numerar/plata cu cardul.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

- **Metode și procedee didactice:** conversația, brainstorming, explicația, observația, exercițiul, diagrama Venn, cubul.
- **Materiale și mijloace didactice:** prezentare ppt, videoproiector, fișe de lucru.
- **Forme de organizare:** frontală, individuală, pe grupe.
- **Forme de evaluare:** observația sistematică, evaluarea reciprocă, autoevaluarea, evaluare scrisă.

<i>Nr crt</i>	<i>Etapele lecției</i>	<i>Ob op.</i>	<i>Conținutul lecției</i>		<i>Strategii didactice</i>			<i>Evaluare</i>
			<i>Activitatea profesorului</i>	<i>Activitatea elevilor</i>	<i>Metode și procedee didactice</i>	<i>Materiale și mijloace de învățământ</i>	<i>Forme de organizare</i>	
1.	Moment organizatoric		▶ Voi asigura condițiile necesare începerii lecției: restabilirea ordinii, pregătirea materialelor care vor fi utilizate în timpul lecției etc.	Vor pregăti materialele necesare (caietele și instrumentele de scris).	conversația		frontal	
2.	Actualizarea cunoștințelor însușite anterior		▶ Cunoștințele însușite anterior vor fi actualizate prin completarea unui rebus (Anexa 1). Vor fi verificate cunoștințele cu privire la formele banilor (monede și bancnote), valoarea nominală a acestora, elemente de siguranță, personalități imprimate pe bancnote etc	Elevii completează individual rebusul pe baza definițiilor date. Pentru verificare, elevii numiți citesc câte o propoziție și completează cuvântul potrivit la tablă. Toți elevii verifică corectitudinea celor scrise de ei inițial cu cele notate la tablă.	exercițiul conversația	fișe/rebus videoproiector	individual frontal	observația sistematică autoevaluare
3.	Captarea atenției		▶ Voi indica elevilor să se oprească asupra cuvântului obținut pe verticala rebusului (cumpărător) și	Vor defini din perspectivă proprie cuvântul „cumpărător”.	conversația		frontal	observația sistematică

			<p>să încerce să-l definească. Voi nota cu culori diferite câteva dintre răspunsurile elevilor.</p> <p>► Pornind de la aceste răspunsuri, voi dirija astfel discuția pentru a reliefa că fiecare dintre noi căpătăm calitatea de cumpărător atunci când avem nevoie de bunuri sau servicii pe care nu le putem procura/produce singuri. Pentru aceste bunuri sau servicii, plătim în numerar sau cu cardul.</p>	Vor urmări explicațiile profesorului.	braistorming	markere de diferite culori		
4.	Anunțarea titlului lecției și a competențelor		<p>► Voi anunța elevii că în cadrul lecției vor învăța despre instrumente de plată – numerar, card bancar, despre rolul lor în societatea de astăzi, despre avantajele/dezavantajele folosirii acestora.</p> <p>► Se va scrie titlul pe tablă și pe caiete.</p>	Scriu titlul pe caiete.	explicația	caiete instrumente de scris tablă marker	frontal	observația sistematică
5.	Desfășurarea	O ₁	► Voi prezenta, pe rând, cele	Notează pe caiete	explicația	prezentare ppt	frontal	observația

	<i>lecției</i>	<p>două instrumente de plată, folosind ca suport o prezentare Power Point și notând pe tablă informațiile esențiale care vor alcătui schema lecției.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Plata cu numerar (<i>cash</i> în limba engleză) = un mijloc de plată general, fiind accesibil și acceptabil pentru oricare dintre locuitorii țării. ▶ Numerarul este format din totalitatea bancnotelor și monedelor aflate în circulație. ▶ Această modalitate de plată este preferată de anumite persoane deoarece nu este limitată geografic și „stinge” imediat orice obligație de plată. În plus, pentru comercianții mici, plata cu numerar este preferată pentru că elimină costul unor comisioane pentru închirierea terminalelor POS. 	<p>schema lecției: Plata cu numerar (<i>cash</i> în limba engleză) = un mijloc de plată general, fiind accesibil și acceptabil pentru oricare dintre locuitorii țării. Numerarul = totalitatea bancnotelor și monedelor aflate în circulație.</p>	conversația	videoproiector caiete instrumente de scris tablă marker		sistematică
--	----------------	---	---	-------------	---	--	-------------

		<p>▶ Plata cu cardul = instrument de plată electronic care mijlocește transferul de monedă de la cumpărător la vânzător.</p> <p>▶ Cardul reprezintă un suport din plastic care se bazează pe un cont bancar. De aceea, banii nu sunt nelimitați în acest cont; prin urmare, folosirea cardului este condiționată de existența banilor în cont.</p> <p>▶ Cardurile pot fi de debit (de exemplu, cele în care încasăm anumite drepturi bănești) sau de credit (când fondurile sunt puse la dispoziție de bancă și sunt purtătoare de dobândă).</p> <p>▶ Prin intermediul cardului, putem realiza mai multe operațiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • retragere de numerar de la ATM (Automate Teller Machine); 	<p>Plata cu cardul = instrument de plată electronic care mijlocește transferul de bani de la cumpărător la vânzător.</p> <p>Cardul se bazează pe un cont bancar; folosirea cardului este condiționată de existența banilor în cont.</p> <p>Prin intermediul cardului, putem realiza mai multe operațiuni, dintre care:</p> <p>retragere</p>				
--	--	---	--	--	--	--	--

		<p>O₂</p> <ul style="list-style-type: none"> • efectuare de plăți direct la comerciant; • plata facturilor/ utilităților la ATM sau alte terminale specifice; • încasare de drepturi bănești; • operațiuni de schimb valutar etc. <p>► Pentru a nu fi falsificat, cardul are anumite elemente de siguranță:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimensiuni standardizate; • elemente confecționate în relief (numărul cardului redactat în 16 cifre arabe, numele și prenumele posesorului, data expirării valabilității etc); • o bandă magnetică și/sau un microprocesor integrat (cip) cu informații despre posesorul cardului și banii de care acesta dispune în contul său; • un cod PIN (4 cifre) - „Personal Identification Number” (parolă a 	<p>numerar/încasare drepturi bănești, plata facturilor sau plăți direct la comerciant etc.</p> <p>Cardul are anumite elemente de siguranță, dintre care PIN-ul este foarte important și nu trebuie să fie știut decât de deținătorul cardului.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

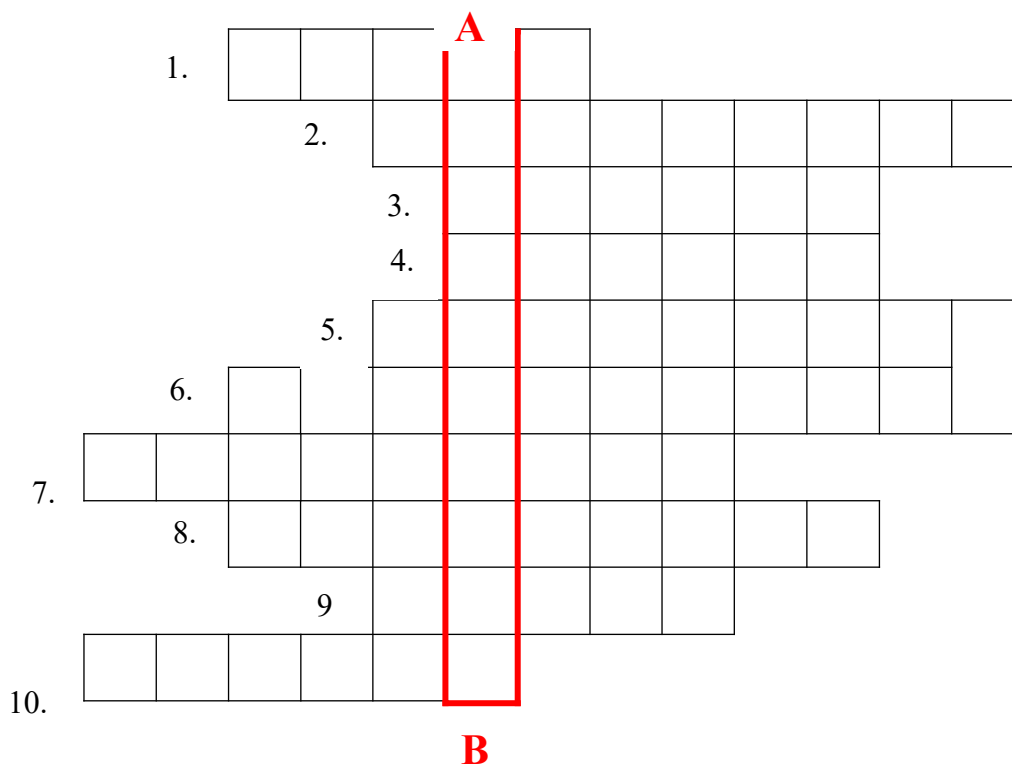
			<p>cardului pe care o știe doar posesorul cardului).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cardul poate fi folosit și pentru cumpărăturile online. ▶ Pentru acestea, trebuie folosite ca elemente numărul cardului, numele deținătorului de card, luna și anul expirării cardului și un cod de siguranță format din trei cifre (CVV). 						
6.	Fixarea noilor cunoștințe	O ₃	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Pentru fixarea noilor cunoștințe, voi folosi metoda cubului. Pe fețele cubului vor fi propuse exerciții diverse care să corespundă nivelurilor cognitive: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează (Anexa 2). ▶ Elevii vor fi împărțiți în șase grupe cu ajutorul unor jetoane colorate, fiecărei grupe corespunzându-i o sarcină de pe o față a cubului. 		<p>metoda cubului</p> <p>conversația</p> <p>exercițiul</p> <p>diagrama Venn</p>	<p>șase cuburi din carton</p> <p>card bancar</p> <p>diverse obiecte care au etichete cu prețul</p> <p>specimen de bancnote</p>	pe grupe	observația sistematică	

		O ₄	<p>► După ce se vor consulta câteva minute, un reprezentant al grupului va împărtăși răspunsurile tuturor colegilor din clasă. După fiecare intervenție, se pot aduce completări răspunsurilor date de la elevii din celelalte grupe.</p> <p>► Voi solicita elevii în ordinea nivelurilor cognitive înscrise pe fețele cubului, de la simplu la complex, în ordinea stabilită pe fișa de lucru.</p>	<p>Un reprezentant al grupului va expune soluțiile găsite sarcinii date.</p> <p>Elevii din alte grupe pot aduce completări.</p> <p>Toți elevii notează pe fișa de lucru răspunsurile respective.</p>			frontal	evaluarea reciprocă
7.	<i>Evaluarea</i>	O ₁ O ₂ O ₃ O ₄	Pentru obținerea feedback-ului, voi aplica un test de evaluare formativă care să conțină variante diferite de itemi (Anexa 3).	Rezolvă sarcinile cuprinse în testul de evaluare.	munca independentă	fișe de evaluare	individual	evaluare scrisă
8.	<i>Aprecieri finale și recomandări; tema pentru acasă</i>		Lecția se încheie prin aprecieri colective asupra activității desfășurate. Tema pentru acasă presupune realizarea unui card bancar din materiale diverse la care să-i atribuie elementele de siguranță și		conversația		frontal	

		să-i adauge creativ un propriu element de siguranță.					
--	--	--	--	--	--	--	--

Anexa 1 – Fișa de lucru 1

Completează rebusul cu cuvintele potrivite propozițiilor lacunare de mai jos. Pe verticala acestuia vei descoperi rolul pe care îl avem fiecare dintre noi în diferite situații.



1. Bani se obțin prin
2. Primul obicei de economisire al copiilor mici este de a pune banii în
3. Bani de formă discoidală din metal ștanțate pe ambele părți se numesc
4. Partea monedei imprimată cu stema țării sau cu o imagine, personalitate, simbol etc se numește revers sau
5. Bani tipăriți pe suport polimer se numesc
6. Aceștia sunt tipăriți la Băncii Naționale.
7. Pentru a nu fi falsificați, banii conțin elemente de
8. Prenumele primei femei de pe o bancnotă românească, cea de 20 lei, introdusă în 2021 este.....
9. Bancnota cu cea mai mică valoare este de culoare verde și are imprimat chipul lui Nicolae
10. Pe bancnota de 50 lei, alături de chipul inventatorului Aurel Vlaicu, apare avionul său și un cap de

Rezolvare rebus

Completează rebusul cu cuvintele potrivite propozițiilor lacunare de mai jos. Pe verticala acestuia vei descoperi rolul pe care îl avem fiecare dintre noi în diferite situații.

A

1.	M	U	N	C	A								
	2.	P	U	S	C	U	L	I	T	A			
		3.	M	O	N	E	D	E					
		4.	P	A	J	U	R	A					
		5.	B	A	N	C	N	O	T	E			
	6.	I	M	P	R	I	M	E	R	I	A		
		S	I	G	U	R	A	N	T	A			
		8.	E	C	A	T	E	R	I	N	A		
		9.	I	O	R	G	A						
10.		V	U	L	T	U	R						

B

1. Bani se obțin prin **muncă** .
2. Primul obicei de economisire al copiilor mici este de a pune banii în **pușculiță** .
3. Bani de formă discoidală din metal ștanțate pe ambele părți se numesc **monede** .
4. Partea monedei imprimată cu stema țării sau cu o imagine, personalitate, simbol etc se numește revers sau **pajură** .
5. Bani tipăriți pe suport polimer se numesc **bancnote** .
6. Aceștia sunt tipăriți la **Imprimeria** Băncii Naționale.
7. Pentru a nu fi falsificați, banii conțin elemente de **siguranță** .
8. Prenumele primei femei de pe o bancnotă românească, cea de 20 lei, introdusă în 2021 este **Ecaterina**.
9. Bancnota cu cea mai mică valoare este de culoare verde și are imprimat chipul lui Nicolae **Iorga** .
10. Pe bancnota de 50 lei, alături de chipul inventatorului Aurel Vlaicu, apare avionul său și un cap de **vultur** .

Anexa 2 – Fișă de lucru 2

1. Descrie!

Notează în casetă cu A (adevărat) sau F (fals) următoarele afirmații. Pentru răspunsurile false, scrie pe spațiul indicat varianta corectă.

Plata cu cardul este un instrument de plată electronic. _____

Cardul este un suport din plastic de formă pătrată. _____

Folosirea cardului este condiționată de existența banilor în contul corespunzător acestuia. _____

Plata cu cardul nu este limitată geografic. _____

Plata cu cardul este un instrument de plată general, accesibil și acceptabil pentru toții locuitorii. _____

2. Compară!

Compară un card de credit cu unul de debit. Identifică asemănări și deosebiri între acestea folosindu-te de următoarele întrebări:

- Ce formă au?
- Din ce sunt făcute?
- De unde provin fondurile bănești disponibile în cont?
- Sunt purtătoare de dobândă?
- Au valabilitate limitată?

Card de credit

Asemănări

Card de debit

--	--	--

3. Analizează!

Analizând fizic cardul bancar primit de echipa ta, completează textul lacunar cu informațiile potrivite:

Cardul reprezintă un suport din care se bazează pe un bancar .

Pentru a nu fi falsificat, cardul are anumite elemente de siguranță. Pe fața cardului sunt inscripționate în relief , și Pe spatele cardului găsim magnetică, titularului și un cod format din (.....) .

Fiecare card are și un cod format din cifre, cod știut doar de titular.

4. Aplică!

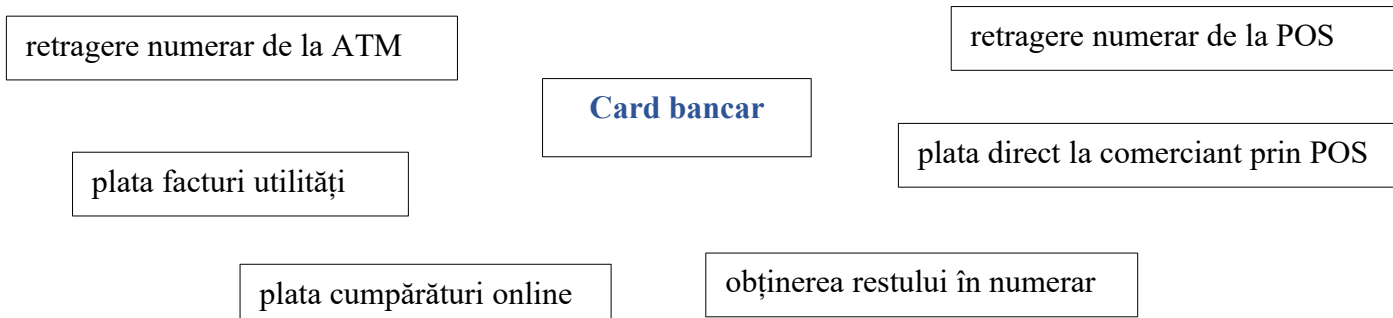
Rezolvă următoarea problemă:

Maria merge la un magazin de jucării și dorește să cumpere cadouri pentru verișorii ei. Ea alege un ursuleț de pluș în valoare de 37 lei, o minge care costă 28 lei și un puzzle care costă 21 lei.

Ce rest va primi la o bancnotă de 100 lei? Găsește trei variante de acordare a restului.

5. Asociază!

Asociază cardului bancar principalele operațiuni la care ar putea fi folosit:



6. Argumentează!

Găsește un argument pro și un argument contra folosirii plății cu numerar/plății cu cardul în zilele noastre.

	pro	contra
Plata cu numerar		
Plata cu cardul		

Model rezolvare fișă de lucru

1. Descrie!

Notează în casetă cu A (adevărat) sau F (fals) următoarele afirmații. Pentru răspunsurile false, scrie pe spațiul indicat varianta corectă.

Plata cu cardul este un instrument de plată electronic. A _____

Cardul este un suport din plastic de formă pătrată. F dreptunghiulară.

Folosirea cardului este condiționată de existența banilor în contul corespunzător acestuia. A _____

Plata cu cardul nu este limitată geografic. F Nu există terminale POS la fiecare comerciant.

Plata cu cardul este un instrument de plată general, accesibil și acceptabil pentru toții locuitorii. F Plata cu numerarul este un astfel de instrument.

2. Compară!

Compară un card de credit cu unul de debit. Identifică asemănări și deosebiri între acestea folosindu-te de următoarele întrebări:

- f) Ce formă au?
- g) Din ce sunt făcute?
- h) De unde provin fondurile bănești disponibile în cont?
- i) Sunt purtătoare de dobândă?
- j) Ce tip de valabilitate au?

Card de credit

Asemănări

Card de debit

<i>Card de credit</i>	Asemănări	<i>Card de debit</i>
<ul style="list-style-type: none">• fondurile bănești sunt puse la dispoziție de către bancă• sunt purtătoare de dobândă (de plată)	<ul style="list-style-type: none">• au formă dreptunghiulară• făcute din plastic• au valabilitate limitată	<ul style="list-style-type: none">• fondurile bănești provin din salarii, pensii, alocații etc• nu sunt purtătoare de dobândă (de plată)

3.

A
al
ze
z
!

Analizând fizic cardul bancar, completează textul lacunar cu informațiile potrivite:

Cardul reprezintă un suport din **plastic** care se bazează pe un **cont** bancar .

Pentru a nu fi falsificat, cardul are anumite elemente de siguranță. Pe fața cardului sunt inscripționate în relief **numărul cardului (16 cifre)** , **numele și prenumele titularului** și **data expirării cardului** . Pe spatele cardului găsim **bandă magnetică**, **semnătura** titularului și un cod format din **trei cifre (CVV)** .

Fiecare card are un cod **PIN** format din **patru** cifre, cod știut doar de titular.

4. Aplică!

Rezolvă următoarea problemă:

Maria merge la un magazin de jucării și dorește să cumpere cadouri pentru verișorii ei. Ea alege un ursuleț de pluș în valoare de 37 lei, o minge care costă 28 lei și un puzzle care costă 21 lei.

Ce rest va primi la o bancnotă de 100 lei? Găsește trei variante de acordare a restului.

$$37 \text{ lei} + 28 \text{ lei} + 21 \text{ lei} = 86 \text{ lei (suma cheltuită)}$$

$$100 \text{ lei} - 86 \text{ lei} = 14 \text{ lei (restul)}$$

Variante de rest:

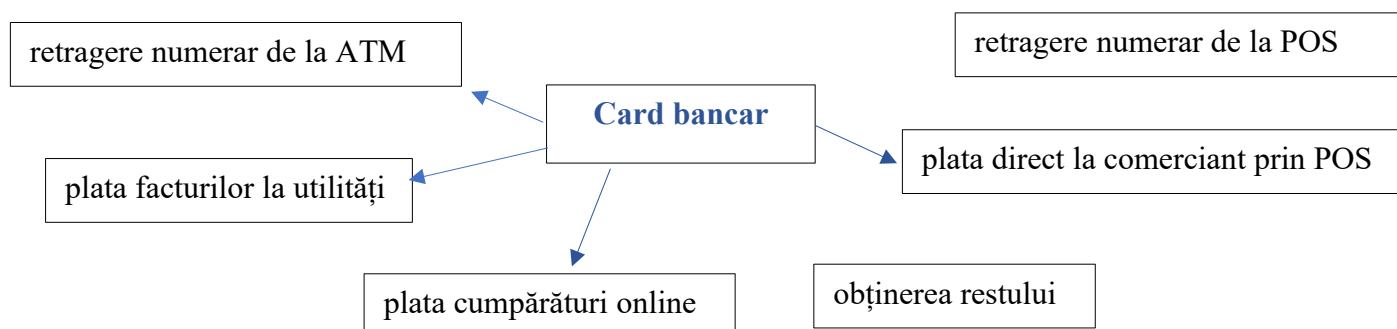
$$10 \text{ lei} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu}$$

$$5 \text{ lei} + 5 \text{ lei} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu}$$

$$5 \text{ lei} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu} + 1 \text{ leu}$$

5. Asociază!

Asociază cardului bancar principalele operațiuni la care ar putea fi folosit:



6. Argumentează!

Găsește un argument pro și un argument contra folosirii plății cu numerar/plății cu cardul în zilele noastre.

	pro	contra
Plata cu numerar	Este accesibilă și acceptabilă de către toți locuitorii țării.	Păstrarea neglijentă a banilor poate duce la un grad mare de uzură/deteriorare.
Plata cu cardul	Un mijloc de plată care nu presupune acordarea restului.	Nu toți comercianții au terminale POS.

Anexa 3 – Test de evaluare

1. *Asociază instrumentul de plată potrivit situațiilor date:*

Plata cu numerar

Plata cu cardul

- plata cumpărăturilor online
- plata cumpărăturilor dintr-un mic magazin în satul bunicilor, la munte
- plata online a biletelor de tren
- plata utilităților la terminal POS
- lipsa fondurilor bănești în contul asociat cardului

2. *Rezolvă următoarea problemă:*

O gospodină a cumpărat pentru zacusca de vinete de la piață următoarele cantități de legume: 5 kg de vinete, 3 kg de ardei și 2 kg de ceapă. Știind că kilogramul de vinete costă 4 lei, cel de ardei 5 lei și cel de ceapă 2 lei, află ce rest a primit la o bancnotă de 50 lei. Găsește două variante de acordare a restului.

3. *Încercuiește bancnotele și monedele cu care Andrei ar putea plăti un robot care costă 112 lei și 65 bani.*



4. *Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:*

Filigranul, microtextele și ferestre transparente sunt elemente de siguranță ale cardurilor.

Cardul are inscripționat în relief numele deținătorului.

Codul PIN trebuie să fie știut doar de deținătorul cardului.

Cardurile au o valabilitate nelimitată.

Pentru cumpărăturile online este necesar codul de trei cifre de pe spatele cardului (CVV).

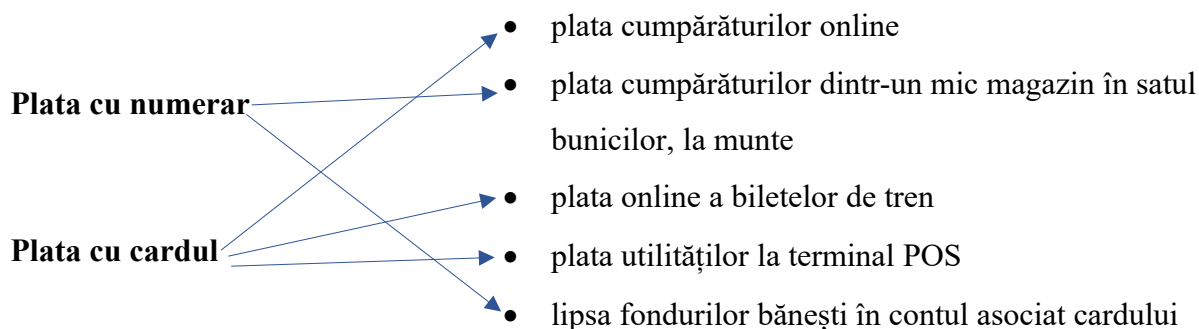
5. *Dă exemplu de o situație când este potrivit să plătim cu numerar și o alta în care să plătim cu cardul.*

*Se acordă 1 punct din oficiu.

Barem de notare

1. Asociază instrumentul de plată potrivit situațiilor date:

0,4 p x 5 asocieri = 2 puncte



2. Rezolvă următoarea problemă:

0,4 p x 5 operații = 2 puncte

0,5 x 2 variante de rest = 1 punct

O gospodină a cumpărat pentru zacusca de vinete de la piață următoarele cantități de legume: 5 kg de vinete, 3 kg de ardei și 2 kg de ceapă. Știind că kilogramul de vinete costă 4 lei, cel de ardei 5 lei și cel de ceapă 2 lei, află ce rest a primit la o bancnotă de 50 lei. Găsește două variante de acordare a restului în bancnote.

$$5 \times 4 \text{ lei} = 20 \text{ lei (valoare vinete)}$$

$$3 \times 5 \text{ lei} = 15 \text{ lei (valoare ardei)}$$

$$2 \times 2 \text{ lei} = 4 \text{ lei (valoare ceapă)}$$

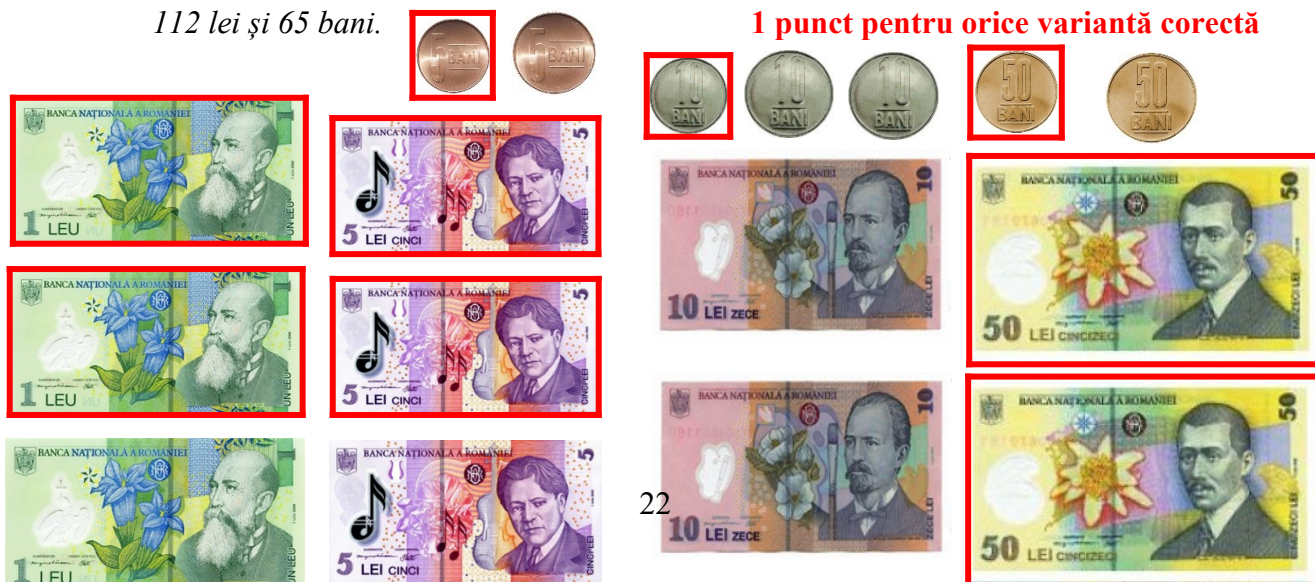
$$20 \text{ lei} + 15 \text{ lei} + 4 \text{ lei} = 39 \text{ lei (valoare legume)}$$

$$50 \text{ lei} - 39 \text{ lei} = 11 \text{ lei (rest)}$$

10 lei + 1 leu **sau** 5 lei + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu **sau** 5 lei + 5 lei + 1 leu **sau**
1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu + 1 leu

3. Încercuiește bancnotele și monedele cu care Andrei ar putea plăti un robot care costă 112 lei și 65 bani.

1 punct pentru orice variantă corectă



4. *Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:*

0,4 p x 5 propoziții = 2 puncte

Filigranul, microtextele și ferestre transparente sunt elemente de siguranță ale cardurilor. **F**

Cardul are inscripționat în relief numele deținătorului. **A**

Codul PIN trebuie să fie știut doar de deținătorul cardului. **A**

Cardurile au o valabilitate nelimitată. **F**

Pentru cumpărăturile online este necesar codul de trei cifre de pe spatele cardului (CVV). **A**

5. *Dă exemplu de o situație când este potrivit să plătim cu numerar și o alta în care să plătim cu cardul.*

0,5 p x 2 exemple = 1 punct

*Se acordă 1 punct din oficiu.

Timp de lucru: 10 minute

Bibliografie

- dr. Alexandra Ioana Bontaș, drd. Vlad Gabriel Nicolăescu, Dan Alexandru Chitic – **Suport didactic de educație financiară pentru învățători, institutori, profesori din învățământul primar – Modul 1;**
- Ligia Georgescu – Goloșoiu, „**Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor**”, auxiliar curricular pentru clasele a III-a și a IV-a, Editura Explorator, Ploiești, 2013;
- Ligia Georgescu – Goloșoiu, „**Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor**”, caietul elevului pentru clasele a III-a și a IV-a, Editura Explorator, Ploiești, 2013;
- Ligia Georgescu- Goloșoiu (coordonator), Corina Mohorea, Stela Olteanu, „**Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor**” (ghidul învățătorului pentru clasa a III-a și a IV-a), Editura Explorator, Ploiești, 2013.